

תפ"ח 11459/10/09 - ניסים חזזה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 11459-10-09 מדינת ישראל נ' חזזה(עציר)

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה ליאורה ברוד'
ニסים חזזה (עציר) באמצעות ב"כ עוז ירום הלוי
ה המבקש
נגד
מדינת ישראל באמצעות ב"כ עוז נועה ארזי - פמ"מ
המשיבה

החלטה (בבקשה לביטול תוספת פיגורים ולפרisaת תשלום הפיצוי)

1. ביום 13.11.11 נדון המבקש, שהורשע בעבירות של רצח בכוונה תחילה וניסיון רצח, לעונש מאסר עולם ו- 20 שנות מאסר (חציו בחופף לעונש מאסר עולם וחציו במצטבר). כן חויב הנאשם בתשלום פיצויים להורי המנוח (להלן: "נפגעי העבירה"), בסך של 258,000 ₪. ערעור המבקש נדחה בבית המשפט העליון, וכך גם נדחתה בקשה לקו"ם דין נוסף בעניינו של המבקש. את סכום הפיצוי היה אמר המבקש להפקיד בקופה בית המשפט עד ליום 1.3.12, אך לא עשה כן, ובגביות החוב עברה לטיפול המרכז לגבית קנסות.
2. כעולה מתוגבת ב"כ המשיבה, המבקש לא שילם במשך השנים הראשונות שחלפו את סכום הפיצוי, למעט סך של כ-5,000 ₪ ששולם בעת האחרונה. כתוצאה לכך חובו של המבקש עומד על סך קרוב ל-600,000 ₪, סכום ה כולל את הקמן בציור הפרשי הצמדה וריבית שהתווסף לחוב על פי דין.
3. ב"כ המבקש הגיש בקשה לבטל הן את תוספת הפיגורים שנצברה לסכום הפיצוי והן לפרסום את סכום הפיצוי לתשלומיים. ב"כ המבקש הסביר שעד כה לא שילם המבקש את סכום הפיצוי בשל חסרון כס. כו� נמצא מי שיסייע למבקש לשלם את סכום הפיצוי המקורי. בית המשפט מתבקש לקבל את הבקשה בשל האינטראס הברור שנפגעי העבירה יקבלו את סכום הפיצוי, גם אם באיחור ניכר. אשר לפרישה - ביקש ב"כ המבקש שהמבקש ישלם תשלום ראשון של מחצית סכום הפיצוי המקורי בסך 129,000 ₪, ולאחריו ישלם ארבעה תשלום חודשיים שווים בסך 32,000 ₪ לתשלום (מלבד התשלום האחרון, שייהי מעט גבוהה יותר).
4. ב"כ המשיבה התנגדה לשתי בקשותיו של המבקש. ראשית, על המבקש היה לצרף את נפגעי העבירה כמשביעים לבקשה שכן תוספת הפיגורים היא חלק בלתי נפרד מהחוב שהמבקש לנפגעי העבירה. אשר לבקשת פרisaת תשלום הפיצוי: בשונה מסמכותו של בית המשפט לבטל את תוספת

הפיגורים, הסמכות לדחיה ולפרישה של החוב מסורה למרכז לגביית קנסות, ועל המבוקש להגיש בקשה מתאימה למרכז.

עמדת נגעי העבירה היא שהם אינם מתנגדים לבקשתו: לאחר שקיים הבקשה הסכימו נגעי העבירה לוותר על חלק מהחוב בתמורה להסדר התשלומים שהוצע על ידי ב"כ המבוקש.

על אף עמדת נגעי העבירה, כאמור התנגדה ב"כ המשיבה לבקשתו שכן ביטול תוספת הפיגורים משמעו שהיא ביטול חלק מהחוב הפיזי של נגעי העבירה. לטענת המשיבה דין הבקשה להיזהות ויש להחותיר את סכום הפיזי בתוספת הפיגורים על כנו. עמדת המשיבה נועדה למונע פתח להפעיל לחצים פסולים על נגעי העבירה על ידי מי שהורשע בדיון וחביב בתשלום פיזי ולוותר על זכותם לקבלת מלא סכום הפיזי שנפסק. במקרה הנדון הצעת המבוקש לביטול תוספת הפיגורים הפכה להצעה "arterktivit" שכן שתי הבקשות כרכות יחד כך שהסדר התשלומים המוצע יאפשר לנגעי העבירה לקבל את סכום הפיזי (הקרן), בעוד פרק זמן לא ארוך בתמורה לויתור תוספת הפיגורים.

עם זאת, לאור העובדה שנגעי העבירה רשאים לוותר על חלק מתשלום הפיזי, שכן הפיזי נפסק לטובתם, הותירה ב"כ המשיבה את ההכרעה לשיקול דעת בית המשפט.

5. בתגובה ב"כ המבוקש לטענת המשיבה, מסר **ב"כ המבוקש** שהוא מוחה על הטענה שהמבחן או מי מטעמו הפעיל לחץ על נגעי העבירה להסכים לבקשתו. ב"כ המבוקש חזר על דבריו שלմבחן לא הייתה יכולה כלכלית במשך כל הזמן שחלף לשלם את הפיזי, ולא היה מי שישיע לו בכך. לאור הסכמת נגעי העבירה, עתר ב"כ המבוקש לקבל את הבקשה.

דין והכרעה

6. **"ככל, הסמכות להורות על פטור מתשלום תוספת פיגורים מוקנית למרכז לגביית קנסות, בהתאם לסעיף 5ג לחוק המרכז לגביית קנסות. ואולם, חובות מסווג "פיזי" - ובכללם פיזי לנגעי עבירה לפי סעיף 77 לחוק העונשין - מוחרים מכל זה ואין מוציאים בגדר סמכותו של המרכז (וראו הגדרת המונח "חוב" בסעיף 1 לחוק המרכז לגביית קנסות). הסמכות לפטור מתשלום תוספת פיגורים על פיזי מוסדרת בסעיף 69 לחוק העונשין... [יוער כי סעיף זה חל על פיצויים לנגעי עבירה מכוח סעיף 77(ג) לחוק העונשין, לפיו "לענין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה דין קנס"]...".** הסמכות לפטור מתשלום תוספת פיגורים מסורה לבית המשפט שגזר את דין של המבוקש והטיל עליו את תשלום הפיזי. ככל שהוגש ערעור על גזר הדין, בין אם נתענו טענות לגבי רכיב הפיזי ובין אם לא, מסורה הסמכות לערכאת הערעור (ר' ע"פ 17/1987 פלוני נ' מדינת ישראל (25.4.12) (להלן: "**ע"פ 17/1987**"). ר' גם ע"א 8994/11 **ויסאם חיליל נ' מדינת ישראל** (29.4.12) (להלן: "**ע"א חיליל**") ורע"א 4265/17 **פיראס ג'ורן נ' מדינת ישראל** (13.11.17)).

.7. על פי פסיקת בית המשפט העליון על המבוקש לצרף את נפגעי העבירה כמשיבים לבקשתו שכך הבקשתו נוגעת להם במישרין. במקרה שהمبוקש לא צרף את נפגעי העבירה כמשיבים, די היה בכך כדי למחוק את הבקשתו (ר' ע"פ 1987/17 הנ"ל ובש"פ 940/08 אודי בן דוד נ' מדינת ישראל (25.2.08)).

.8. לפי סעיף 5ב לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, ראש המרכז לגביית קנסות הוא בעל הסמכות לפрос או לדוחות את הפיזי שהושת על המבוקש (ר' למשל בג"ץ 1962/13 ולדימיר לילוקו נ' המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות (13.6.18) וע"א חיליל).

בבקשתו שהוגשה לבית המשפט העליון לפריסת תשלום הפיזי,קבע בית המשפט העליון שהמסגרת המתאימה לבחינת טענות בדבר קושי לעמוד בתשלומי קנסות, היא המרכז לגביית קנסות (ר' רע"פ 21/21 8133 פלוני נ' מדינת ישראל (5.1.22)).

.9. במקרה הנדון הגם שב"כ המשיבה הביעה את התנגדותה העקרונית לבקשתו, היא הותירה את ההחלטה לשיקול דעתו של בית המשפט, וזאת לאור עמדת נפגעי העבירה. במקרה זה הסכימו נפגעי העבירה לקבל את בקשת המבוקש, היינו: לבטל את תוספת הפיגורים בתמורה לקבלת סכום הפיזי המקורי על פי הסדר התשלומים שהוצע על ידי ב"כ המבוקש. עיר כי אומנם מלכתחילה אמרור היה ב"כ המבוקש לצרף את נפגעי העבירה כמשיבים לבקשתו, והוא לא עשה כן, אך קיבלתי את עמדת נפגעי העבירה מפי ב"כ המשיבה.

מבחן עקרונית צודקת ב"כ המשיבה בעמדתה שאין לבטל את תוספת הפיגורים שהוא חלק מחוב הפיזי שנפסק לטובת נפגעי העבירה, ויש למנוע פתח להפעלת לחיצים על נפגע העבירה ליותר על חלק מסכום הפיזי על מנת לקבל באופן מיידי חלק אחר מסכום הפיזי. ואולם, סבורני שבמקרה זה כאשר נתקבלה הסכמה מצד נפגעי העבירה, יש לקבל את המתווה המוצע, וזאת כדי לאפשר לנפגעי העבירה לקבל את סכום קרן הפיזי בתוך זמן קצר יחסית. כפי שפורט, המתינו נפגעי העבירה במשך שנים רבות לקבלת סכום הפיזי, וכעת נוצרה הזדמנות לקבלת הפיזי, גם אם ללא תוספת הפיגורים. מצאתי אפוא לנכון לכבד את רצונם של נפגעי העבירה, ולפיכך, אני מורה על ביטול תוספת הפיגורים ועל פריסת סכום הפיזי לתשלומים על פי המתווה המוסכם. עם זאת, כדי להבטיח שהמתווה המוסכם יקיים, אני קובעת כי החלטה היא מותנית, במובן זה שאם המבוקש לא עומד בתנאים המוסכמים, לא ישלם את חובו /או ישלם את אחד התשלומים באחור (של עד 5 ימים), יעמוד על כנו סכום הפיזי המקורי, לרבות תוספות הפיגורים עד התשלום בפועל.

לסיכום:

.10. סכום הפיזי המקורי בסך 258,000 ₪ יPRS לתשלומים, כדלקמן:

- .א. תשלום ראשון בסך 129,000 ₪ ישולם עד יום 10.3.23.
 - .ב. תשלום שני בסך 32,000 ₪ ישולם עד יום 2.4.23.
 - .ג. תשלום שלישי בסך 32,000 ₪ ישולם עד יום 1.5.23.
 - .ד. תשלום רביעי בסך 32,000 ₪ ישולם עד יום 1.6.23.
 - .ה. תשלום חמישי בסך 33,000 ₪ ישולם עד יום 2.7.23.
- סכום של 5,000 ₪ ישולם עד כה יזקפו על חשבון תוספת ריבית פגוריים שנצברה והוא לא מבוטלת במסגרת החלטה זו.
- המצוירות תשליך העתק ההחלטה לב"כ הצדדים ולמרכז לגבית קנסות.**
- ב"כ המשיבה תעביר העתק מההחלטה לנפגעי העבירה.**

ניתנה היום, ב' אדר תשפ"ג,
23 פברואר 2023, בהדר
הצדדים.

**ליורוה ברודוי, שופטת
סגנית הנשיאה**